

Синиця В.Г.

ДО ПИТАННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТЕРМІНІВ З АНІМАЛЬНИМ КОМПОНЕНТОМ В ТЕРМІНОСИСТЕМІ «ІНФЕКТОЛОГІЯ»

Кафедра іноземних мов

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Об'єктом дослідження обрано латинські терміни мікротерміносистеми інфектології, складовою частиною яких виступає зоонічний компонент. Презентаційну вибірку проведено з сучасних лексикографічних джерел, як-от: «Українсько-латинсько-англійський медичний енциклопедичний словник» (укладачі Петрух Л.І., Головка І.М.), «Terminologia medica polyglotta» (укладач dr. med. Georgi Arnaudov), «Terminologia medica in duobus voluminibus» (автор K.Rudzitis) і Міжнародної статистичної класифікації хвороб та споріднених проблем охорони здоров'я Десятого перегляду, Клас I. Деякі інфекційні та паразитарні хвороби (код АОО - В99).

З огляду на те, що джерелом інфікування часто є зоонозні збудники, кількість термінів з анімальним компонентом в мікротерміносистемі «інфектологія» є досить численною і потребує детального дослідження.

За структурою відібрані терміни складають дві групи: однослівні композити з анімальним компонентом, утворені за схемою «зооморфний компонент + суфікс грецького походження –iasis/-ismus/-osis» типу acariasis, ichthyismus, pediculosis та багатослівні терміни, один із компонентів яких вказує на відношення до тварини. Для прикладу розглянемо термін «хвороба від котячих подряпин», який латинською мовою позначається полікомпонентним утворенням *morbus excoriationum felinarum* або однослівним дериватом *felinosis*. У першому випадку термін є власне латинського походження, містить слово *morbus* - хвороба + іменник *excoriatio* - подряпина + прикметник *felinus* - кошачий від іменника *feles* (фонетичний варіант *felis*) - кішка. У другому випадку термін відноситься до так званих «гібридних» номінацій: перший компонент є латинського походження, а саме прикметник *felinus* - кошачий + грецький суфікс *-osis* у значенні «хворобливий стан, який виникає на тлі надміру кількості чогось». Англійська медична терміносистема представлена описовим терміном *cat scratch disease*.

У словниковій статті на енцефаліти є кілька прикладів із компонентами *equus/equinus* (кінь/кінський): *encephalitis equorum occidentalis*, *encephalomyelitis equorum occidentalis*, *encephalomyelitis equorum orientalis*. Досить часто у назвах інфекційних хвороб зустрічається компонент *acarina* (також форма родового відмінку множини: *acarinarum*) - кліщ ряду *Acarina*: *encephalitis acarina*, *febris acarina indica*, *febris acarinarum Africana*, *rickettsiosis acarinarum Africana*, *rickettsiosis acarinarum paroxysmalis*, *rickettsiosis acarina Australiana*, *rickettsiosis acarina Queensland septentrionalis*. На нашу думку, усі ці терміни є високомотивованими, оскільки містять у своїй назві компоненти, чітко означаючи патогенний збудник та в багатьох випадках інформують про регіон поширення даного захворювання.

Як показала попередня розвідка, анімальний компонент зберігається у відповідних англійських, французьких, німецьких та російських термінах, що свідчить про міжнародний стандарт мікротерміносистеми «інфектологія», прийнятий світовою практикою. Для прикладу: укр. західний енцефаломієліт коней → лат. *encephalitis equorum occidentalis* → англ. *Western equine encephalomyelitis* → франц. *encephalite des equades des occidentales* → нім. *Pferdenencephalitis* → рос. западный энцефаломиелиит лошадей.

Аналіз мовних і когнітивних особливостей вербалізації термінів інфектології, вивчення мовної репрезентації в сучасних енциклопедичних словниках, науковій літературі сприятиме свідомому оволодінню термінологічною лексикою та удосконаленню термінологічної грамотності лікарів-інфекціоністів.